

5. BÖLÜM

Türkiye’de Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Adına Atılan Adımlar

B. Başak KIZILTAN ELİAÇIK¹
Meltem KARAHAN²

Türkiye nüfusunda gençlerin oranı, diğer birçok ülkeye kıyasla oldukça fazladır. 0-4, 5-9, 10-14 ve 15-17 yaş gruplarının; genel nüfusun %30’unu oluşturan genç nüfus içindeki oranları sırasıyla %27,6, 27,7, %27,4 ve %17,3 olarak belirlenmiştir. Bu oranlar yıllara veya cinsiyete göre anlamlı farklar göstermemektedir. Güneydoğu Anadolu bölgesi, %47.8 ile en yüksek çocuk nüfus oranına sahip iken, bölgeler bazında en düşük oran %21.9 ile Batı Marmara’ya aittir. Yoksulluk içinde yaşayan nüfus 16.706.000 olmakla beraber; bu popülasyondaki çocukların oranı %44.3’tür. Yoksulluk içinde yaşayan çocuklar en fazla Güneydoğu ve İç Anadolu’da; en az ise Batı Marmara, Ege ve Doğu Karadeniz bölgelerindedir. 5-19 yaş arasında okula devam eden 17 milyon öğrenci, Türkiye nüfusunun yaklaşık %20 ‘sine denk gelmektedir. Öğrenciler çeşitli sebeplerle tıbbi desteğe ihtiyaç duyabilmektedir. Bu sebeple iyi tasarlanmış sağlık hizmetleri oldukça önemlidir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hamidiye Diş Hekimliği Fakültesi, Çocuk Diş Hekimliği AD. basak.eliacik@sbu.edu.tr

² Diş Hekimi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hamidiye Diş Hekimliği Fakültesi, Çocuk Diş Hekimliği AD. Doktora Programı, meltemkarahan@yahoo.com.tr

KAYNAKLAR

1. Hacettepe University Institute of Population Studies. 2013 Turkey Demographic and Health Survey. Hacettepe University Institute of Population Studies, T.R. Ministry of Development and TÜBİTAK, Ankara, Turkey, 2014.
2. Ellen Rimsza M, Kirk GM. Common Medical Problems of the College Student. *Pediatr Clin Nort Am* 2005;52:9-24.
3. Turkey Statistical Institute, the National Education Statistics 2014-2015. http://www.-turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1018 (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
4. Uğur Baysal S, Çağlayaner H. Approach to common health issues at school age. *Klinik Çocuk Forumu Dergisi* 2005;3:26-44.
5. The Turkish Republic, The Ministry of National Education, Health Issues Department, Health Services Application Guide. Ankara: National Education Printing House; 1992.
6. The Turkish Ministry of Health. <http://www.saglik.gov.tr/TR/ana-sayfa/1-0/20110521.html>. (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
7. Kringos DS, Boerma WGW, Bourgueil Y, et al. The strength of primary care in Europe: an international comparative study. *Br J Gen Pract* 2013;63:742-50.
8. Transformation in Health Project. <https://www.turkiye.gov.tr>. (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
9. Akdağ R. Health Transformation Program in Turkey. Progress Report. Republic of Turkey, Ministry of Health Publication No: 807, Ankara, Turkey, 2009. Strategic Plan 2010–2014. Ankara: Ministry of Health of Turkey; 2010 http://ekutup-hane.sagem.gov.tr/kitap.php?id=240&k=strategic_plan_2010_2014. (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
11. hsgm.saglik.gov.tr/tr/?view=article&id=2999:koruyucu-a%C4%B1z-ve-di%C5%9F-sa%C4%B1%C4%B1n-geli%C5%9F-tirilmesi-ve-gelistirilmesi-programi-uygulama-kilavuzu (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
12. shm.saglik.gov.tr/hizmetlerimiz/13-koruyucu-agiz-ve-dis-sagligi-hizmetleri.html (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
13. okulsagligi.meb.gov.tr/www/okul-sagligi-hizmetleri-isbirligi-protokolu-okulda-sagli-gin-korunmasi-ve-gelistirilmesi-programi-uygulama-kilavuzu/icerik/50 (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
14. hsgm.saglik.gov.tr/tr/cocukergen-sgp1/saglik%C4%B1g%C4%B1n-gelisitirilmesi-okulda-sa%C4%B1n-geli%C5%9F-tirilmesi-ve-gelistirilmesi-programi-uygulama-kilavuzu/icerik/50 (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
15. hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Toplum_Sagligi_Hizmetleri_ve_Egitim_Db/Florurlu_Vernik_Uygulama_Rehberi.pdf (08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)

16. okulsagligi.meb.gov.tr/www/okulsagligihizmetleri/icerik/29(08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
17. okulsagligi.meb.gov.tr/www/agiz-ve-dis-sagligi-bilincinin-gelistirilmesi-is-birligi-projesi/icerik/24(08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
18. [sagligim.gov.tr/agiz-dis-sagligi/saglik-bakanligi-koruyucu-agiz-ve-dis-sagligi-uygu- lamaları.html](http://sagligim.gov.tr/agiz-dis-sagligi/saglik-bakanligi-koruyucu-agiz-ve-dis-sagligi-uygulamaları.html)(08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
19. www.saglik.gov.tr/TR,18706/saglik-agizda-baslar.html(08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)
20. www.saglik.gov.tr/TR,19894/saglikli-nesiller-icin-saglikli-disler.html(08.06.2020 tarihinde esinlenilmiştir.)